

SVEIKŲ IR SERGANČIŲ CHIRURGINĖMIS LIGOMIS ARKLIŲ HEMATOLOGINIŲ RODIKLIŲ PALYGINIMAS BEI LIGŲ PROGNOZĖS ANALIZĖ

Judita Žymantienė¹, Algis Noreika², Snieguolė Veličkaitė¹

¹ Lietuvos veterinarijos akademija, Anatomijos ir fiziologijos katedra¹, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas;
tel.: 36 32 04, 36 19 03; faks. 36 24 17; el. paštas: juditaz@lva.lt

² Lietuvos veterinarijos akademija, Neužkrečiamų ligų katedra, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas;
tel.: 36 29 29; faksas 36 24 17; el. paštas: algis.noreika@lva.lt

Santrauka. Labai dažnai sportiniai žirgai, darbui ir pramogai naudojami arkliai patiria mechanines traumas. Tuo metu jų organizme pakinta neurohumoralinė funkcijų reguliacija, nes sutrinka simpatinės nervų sistemos trofinė veikla ir kraujotaka. Mechaninių traumų metu aktyvuojama limbinė sistema, tinklinis darinys, požieviniai centrai, dažněja pulsas, didėja gliukozės kiekis kraujyje ir sutrinka endokrininės sistemos veikla. Darbo tikslas – nustatyti sveikų ir chirurginėmis ligomis sergančių arklių hematologinių rodiklių kaitą priklausomai nuo amžiaus, traumos masto. Ištirta 12 skirtingo amžiaus arklių. Kraujas tyrimams imtas iš jungo venos prieš šeriant. Arkliai pagal traumos mastą, lygi ir amžių suskirstyti į keturias analogiškas grupes. Pirmos grupės sveikų arklių amžius buvo nuo dvejų iki penkerių, o antros – nuo šešerių iki penkiolikos metų. Šių grupių arkliai buvo kontroliniai. Trečios ir ketvirtos grupės analogiško amžiaus arkliai sirgo chirurginėmis ligomis. Iš gydytų arklių 50% visiškai pasveiko, iš jų 16,6% liko šlubavimo požymiai. Jaunų sergančių arklių kraujyje eritrocitų buvo 3,22%, o vyresnių – 4,98% mažiau palyginti su kontrole. Sergančių chirurginėmis ligomis arklių kraujo serume buvo 12,18–44,05% daugiau baltymų palyginti su sveikų arklių krauju. Traumuotų 2–5 metų arklių kraujyje gliukozės buvo 69,23%, o 6–15 metų – 65% daugiau palyginti su kontrole. Sergančių arklių kraujyje trigliceridų padaugėjo 2,5 karto, o cholesterolio – iki 1,5 karto palyginti su sveikais arkliais.

Raktažodžiai: arklys, liga, kraujas.